

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 19C/210/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713204850
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Štefaničová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2017:7713204850.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce sudkyňou JUDr. Agátou Štefaničovou v spore žalobcu CD Consulting, s.r.o. so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grosslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej M., o zaplatenie 489,13 EUR s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu 28.3.2013 domáhal proti žalovanému plnenia zo zmenky. Žiadal, aby mu žalovaný zaplatil zmenkovú sumu 489,13 Eur, zmenkový úrok 0,25% denne z dlžných súm zohľadňujúcich čiastočné úhrady žalovaného, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy od 4.7.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 2,64 Eur a trovy konania. Navrhol postupovať v konaní v zmysle článku 4 ods. 1 Nariadenia EP a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 30.11.2010 na zmenkovú sumu 793,13 Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 4.6.2011. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Indosant predložil zmenku k plateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 304,00 Eur. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou.

2. Rozsudkom zo dňa 27.10.2014 súd žalobu zamietol vychádzajúc z právneho názoru, že predložená zmenka je v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., pretože zmenková suma vrátane jej príslušenstva presahuje zákonom dovolenú sumu. Zmenka bola vystavená v rozpore so zákonom, preto je neplatná.

3. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením 9Co/117/2015 zo dňa 27.6.2016 pripustil čiastočné späťvzatie žaloby vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku, rozsudok v tejto časti zrušil a konanie zastavil. V prevyšujúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil. V odôvodnení uviedol, že žalobca si uplatnil právo zo zmenky podľa Nariadenia č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, preto súd mal postupovať podľa citovaného nariadenia. Súd nemôže vydať rozsudok len na základe zmenky, preto musí vyzvať žalobcu na predloženie doplňujúcich dokumentov podľa čl. 4/4 Nariadenia a to predovšetkým preto, že možno predpokladať, že zmenka sa týkala spotrebiteľského úveru. Súd vykonal dokazovanie listinami predloženými pred pojednávaním, na ktorom účastníci neboli prítomní, preto sa nemali možnosť k nim vyjadriť a tým im odňať možnosť konať pred súdom. Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil rozsudok

súdu prvého stupňa, lebo postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť žalobcovi konať pred súdom a predkladať doplňujúce doklady a podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil rozsudok preto, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav veci. Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude vo veci konať podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu tak, ako to navrhol žalobca v návrhu na uplatnenie pohľadávky. Súd prvého stupňa preto vyzve žalobcu tlačivom „B“ - žiadosť súdu o doplnenie návrhu, pretože podľa čl. 4/4. Nariadenia informácie a dokumenty, ktoré predložil žalobca spolu s návrhom nie sú dostatočné. Vyzve žalobcu, aby predložil listinné dôkazy alebo iné dôkazy svedčiace o oprávnenosti uplatnenej peňažnej pohľadávky, pretože predložená zmenka nie je postačujúcim listinným dôkazom v tomto konaní podľa Nariadenia. Ak žalobca na túto výzvu súdu prvého stupňa na základe tlačiva „B“ podľa Nariadenia nebude reagovať alebo odmietne predložiť súdu iné dôkazy, súd podľa čl. 4/4. veta druhá Nariadenia návrh zamietne, pretože samotná zmenka nie je postačujúcim dôkazom v súdnom konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007 pre vydanie rozsudku.

4.Prvostupňový súd v zmysle pokynov odvolacieho súdu vyzval dňa 3.10.2016 žalobcu tlačivom „B“ podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na predloženie úverovej zmluvy, pretože vzhľadom na zmenkového veriteľa sa dalo predpokladať, že zmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia spotrebiteľského úveru.

5.Žalobca listom zo dňa 24.10.2016 odmietol doplniť návrh predložením úverovej zmluvy s odôvodnením, že konanie sa vedie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Podľa čl. 288 ods. 2 zmluvy o fungovaní Európskej únie nariadenie je priamo uplatniteľné a aplikovateľné vo všetkých členských štátoch a priama aplikácia znamená, že žalobca sa môže vo vnútroštátnom súdnom konaní dovoľávať práv a povinností vyplývajúcich z nariadenia. Nariadenie má prednosť pred vnútroštátnym právom ak je jedno zo základných zásad právneho poriadku Európskej únie. Povinnosť rešpektovať prednosť únieového práva musia dodržiavať všetky zložky štátnej moci aj súdne orgány. Poukázal na to, že súd zaslal žalobcovi žiadosť o doplnenie tlačiva, návrhu na uplatnenie pohľadávky v čase účinnosti Zákona č. 99/1963 Zb. zrejme s odkazom na ust. § 79 ods. 3 OSP, pričom však nie je možné aplikovať retroaktívny výklad konštruovaný súdom prvého stupňa, ktorý je založený na tom, že predmetná povinnosť predložiť zmluvu sa vzťahuje aj na konanie začaté pred účinnosťou novely č. 438/2015 Z.z. Povinnosť vyplývajúca z § 79 ods. 3 OSP sa nemôže aplikovať na podania podané pred účinnosťou novely 438/2015, zároveň poukázal na v súčasnosti platný a účinný zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016, ktorý nahradzuje OSP a ktorý v prípade žalôb uplatňujúcich nárok zo zmenky neukladá povinnosť žalobcovi predložiť zmluvu medzi predchádzajúcim majiteľom zmenky a žalovaným, ktorou žalobca ani nedisponuje. Žalobca preto poskytol súdu dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky. Žalobca predložil originál zmenky, zmenkové informácie preniesol žalobca presne do žaloby na uplatnenie pohľadávky a preto neostáva z jeho strany čo doplniť alebo opraviť. Žalobca uplatňuje majetkové právo zo zmenky a nie z pohľadávky. Predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový vzťah. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy, nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené.

6.Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že žalobcovi dlhuje už iba úroky, úver už zaplatila a zvyšný nárok žalobu žiada zaplatiť v 10,00 Eurových mesačných splátkach.

7.Podľa článku 4. ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) - ďalej len nariadenie - Navrhovateľ začne európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vyplnením vzorového tlačiva A, ako je uvedené v prílohe I, a jeho podaním na príslušný súd alebo tribunál osobne, poštou alebo akýmkoľvek iným komunikačným prostriedkom, ako je fax alebo elektronická pošta, ktorý je prijateľný pre členský štát, v ktorom sa konanie začína. Tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky obsahuje opis

dôkazov, ktoré podporujú pohľadávku, a prípadne sa k nemu pripoja akékoľvek príslušné podporné dokumenty.

8.Podľa článku 4. ods. 4 nariadenia, ak sa súd alebo tribunál domnieva, že informácie, ktoré poskytol navrhovateľ, nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je správne vyplnené, a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá navrhovateľovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť, alebo predložiť týmto orgánom určené doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť, a to v lehote určenej týmto orgánom. Na tento účel súd alebo tribunál použije vzorové tlačivo B, ako je uvedené v prílohe II. Ak sa pohľadávka zdá zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný alebo ak navrhovateľ tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky nedoplnil alebo neopravil v rámci určenej lehoty, návrh sa zamietne.

9.Podľa článku 5 ods. 1 nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

10.V konaní nebolo sporné, že žalobca si uplatnil proti žalovanému právo zo zmenky. Žalobca navrhol postup súdu podľa Nariadenia 861/2007 Európskeho parlamentu a Rady ES (ďalej len nariadenie), ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žiadal, aby bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania v súlade s článkom 7 ods. 1 nariadenia.

11.Súd v súlade s článkom 5 ods. 1 nariadenia považoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávania aj napriek nesúhlasu žalobcu, pretože z predloženej zmenky bolo zrejmé, že pôvodným veriteľom bola spoločnosť POHOTOVOST, s.r.o. o ktorej je súdu z jeho rozhodovacej činnosti známe, že poskytuje spotrebiteľské úvery. Bolo preto potrebné objasniť, či zmenkou bol zabezpečený spotrebiteľský úver a ak áno, či zmenka bola vystavená v súlade so zákonom tak, aby bola zabezpečená ochrana práv spotrebiteľa.

12.Súd v súlade s právnym názorom a pokynmi odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení zo dňa 27.6.2016, ktoré bolo žalobcovi doručené a ktorého obsah je mu známy, vyzval žalobcu na predloženie úverovej zmluvy tlačivom B podľa nariadenia. Žalobca zmluvu nepredložil, preto súd návrh v súlade s článkom 4 ods. 4 nariadenia žalobu zamietol.

13.Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu v podaní zo dňa 24.10.2016, súd sa s ňou nestotožňuje ani v jednom jej bode. V prvom rade žalobca uvádza, že pre konanie podľa nariadenia nie je možné aplikovať ustanovenie § 79 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku po jeho novele zák. č. 438/2015. Súd tento predpis ani neaplikoval. Vychádzal zo znenia článku 4 ods. 4 nariadenia, na ktorý sa sám žalobca vo svojom právnom názore odvoláva. Podľa tohto článku nariadenia, ak sa súd domnieva, že informácie, ktoré poskytol žalobca nie sú dostatočne jasné alebo primerané, dá žalobcovi možnosť tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky doplniť alebo opraviť, alebo predložiť týmto orgánom určené doplňujúce informácie alebo dokumenty, alebo vziať pohľadávku späť, a to v lehote určenej týmto orgánom. Súd má preto právo vyžadovať od žalobcu doplňujúce informácie ale aj dokumenty, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie, aj keď žalobca zastáva názor, že návrh nemal žiadne vady. Nariadenie 861/2007 neupravuje postup, ak predmetom tzv. skráteného konania podľa nariadenia je zmenka alebo ak je žalovaným v konaní spotrebiteľ. Aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že je možné dôvodne predpokladať, že zmenka sa týkala spotrebiteľského úveru, preto súd považoval za potrebné v záujme ochrany spotrebiteľa v súlade s článkom 4 nariadenia túto otázku vyriešiť a vyzval žalobcu na predloženie úverovej zmluvy. Je pravda, že nariadenie 861/2007 má za účel zjednodušiť a zrýchliť konanie s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch, nie však na úkor ochrany práv spotrebiteľa. Ako konštatoval opakovane aj odvolací súd, nerešpektovanie vnútroštátneho právneho poriadku a práva Európskej únie o ochrane spotrebiteľa by bolo obchádzaním týchto právnych predpisov prostredníctvom konania podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007. Žalobca ďalej tvrdí, že okrem zmenky inými dokladmi k predmetu konania nedisponuje. K tomu súd uvádza, že získaním pohľadávky

od pôvodného veriteľa vzal na seba žalobca všetky riziká s tým spojené, teda aj riziko dôkaznej núdze v prípade súdnych konaní, ak žiadne doklady k pohľadávke od pôvodného veriteľa nepožadoval.

14.Súd tiež poukazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa:

„I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

2. pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

15.Súd preto zastáva názor, že je oprávnený vykonať všetky úkony, ktoré sú potrebné pre zistenie prípadnej súvislosti s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku. Bol preto oprávnený vyžadovať od žalobcu predloženie úverovej zmluvy, aby mohol posúdiť uplatnený nárok aj v intenciách vyššie uvedeného zjednocujúceho stanoviska NS SR. Ak žalobca výzvu súdu nerešpektoval, nezostávalo mu nič iné ako návrh žalobcu v zmysle článku 4 ods. 4 nariadenia zamietnuť.

16.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovanému by ako strane úspešnej v konaní patrili trovy konania. Žalovaný trovy konania nepožadoval ani mu zo spisu žiadne nevyplývajú, preto mu ich súd nepriznal.